

KUZEYDOĞU ANADOLU KALKINMA AJANSI
2010 YILI TEKLİF ÇAĞRISI
MALİ DESTEK PROGRAMLARI
SIKÇA SORULAN SORULAR VE CEVAPLARI (2. BÖLÜM)

GENEL SORULAR

NO	SORU	CEVAP	REFERANS	BÖLÜM
1	Mevcut faaliyet alanımızın dışında bir sektör yahut alanda proje sunabilir miyiz?	Ajansa başvuru tarihine kadar projede belirtilen faaliyetin yerine getirilebilmesi için gerekli hukuki düzenlemeler (sicil tadili, tüzük değişikliği gibi) yerine getirildiği takdirde proje sunulabilir.	Başvuru Rehberi	2.1.1
2	Sabıkalı olanlar başvuru yapabilir mi?	İflas etmişler veya tasfiye halinde bulunan ve bu durumları nedeniyle işleri kayyum veya vasi tarafından yürütülen, konkordato ilan ederek alacaklılar ile anlaşma yapmış, faaliyetleri askıya alınmış veya bunlarla ilgili bir kovuşturmanın konusu olanlar veya meri mevzuatta öngörülen benzer durumlarda olanlar, kesinleşmiş yargı kararı (yani temyizi mümkün olmayan bir karar) ile mesleki faaliyete ilişkin bir suçtan mahkum olanlar, haklarında, görevlerini ağır bir şekilde kötüye kullandıklarına dair kesinleşmiş mahkeme kararı olanlar; yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere, meri mevzuat hükümleri uyarınca, proje başvuru tarihi itibari ile vadesi dolmuş veya ödenmemiş sosyal sigorta primi veya vergi borcu olanlar, dolandırıcılık, yolsuzluk, bir suç örgütü içinde yer almak suçlarından kesinleşmiş yargı kararı ile mahkum olanlar, herhangi bir kamu ihale prosedürüne veya diğer bir destek yardımına ilişkin yükümlülükleri uymayarak, sözleşmeyi ciddi bir şekilde ihlal ettiği tespit edilenler Mali Destek Programlarına başvuramazlar.	Başvuru Rehberi	2.1.1
3	Projenin 12 aylık uygulama süresi hangi tarihten itibaren başlar?	Projenin uygulama süresi, sözleşmenin tüm taraflarca imzalandığı günden bir sonraki gün itibariyle başlar.	Başvuru Rehberi	2.1.3
4	Program kapsamında belirlenen azami proje süresi olan 12 ayın uzatılması mümkün müdür?	Projenin uygulama süresi azami 12 aydır ve proje kapsamında yürütülecek tüm faaliyetlerin bu süre sonuna kadar tamamlanmış olması gerekmektedir. Bu süre ancak Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği'nin 45. Maddesinde belirtilen mücbir sebeplerin oluşması halinde uzatılabilir.	Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği	Md.38,Md. 45
5	Çek ve senedi protesto olan işletmeler başvuruda bulunabilir mi?	Çek yahut senetleri protesto edilen işletmelerin başvuru yapmasının önünde herhangi bir engel bulunmamaktadır.	Başvuru Rehberi	2.1.1
6	Proje faaliyetlerinin bir kısmının kiralık bir	Gerekli koşulların sağlanması şartıyla başvuru yapılması önünde bir engel bulunmamaktadır.		

	arazide gerçekleştirilecek olması proje başvurusu için engel teşkil eder mi?	Sözleşme sırasında kira sözleşmesinin sunulması halinde, işletmenin kiralık bir arazide kurulmuş olması başvuru yapılmasının önünde engel teşkil etmez.		
7	Mali Destek Programları kapsamında hayvan alım satımı, ilaç satışı ve suni tohumlamayı kapsayan proje başvurusu yapılabilir mi?	Hayvan alımı gibi birincil tarım faaliyetleri ile toptan ve perakende ticaret faaliyetleri üzerine kurulu projeler uygun proje konuları kapsamına girmemektedir.	Başvuru Rehberi	2.1.3.
8	Organik tarım gibi birincil tarım faaliyetleri desteklenecek midir?	Birincil tarım kapsamına giren, yenilikçilik özelliği olmayan ekim dikim gibi üretim faaliyetleri desteklenmeyecektir.	Başvuru Rehberi	2.1.3.
9	Otel gibi turistik tesislerin kapasitelerinin artırılması yahut modernizasyonu için başvuru yapılabilir mi?	Bölgedeki KOBİ'lerin turizme yönelik hizmet kalitesinin artırılması amacıyla kapasite geliştirme ve modernizasyon çalışmalarına destek sağlanması KOBİ Mali Destek Programı öncelikleri arasındadır. Tarım-Turizm-Sanayi Mali Destek Programı öncelikleri arasında ise kırsal alanda uygulanmak şartıyla geçerlidir.	Başvuru Rehberi	1.2
10	Hibe miktarı 200.000 TL'ye kadar olan projelerden denetim raporu talep edilecek mi?	Ajans, destek miktarı 200.000 TL'nin üzerinde olan bütün projelerden denetim raporu talep eder. Bu denetim, yasal denetim konusunda ulusal veya uluslararası kabul görmüş bir denetim kurumuna (Yeminli Mali Müşavirler/Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası veya Sermaye Piyasası Kurulunca onaylanmış Bağımsız Denetim Şirketi) mensup onaylı bir denetçi yeminli mali müşavir tarafından yapılmalıdır. Destek miktarı 200.000 TL'nin altında olan projelerden denetim raporu talep edilmeyecektir.	Başvuru Rehberi	2.5 Denetim başlığı
11	Sunacağım proje kapsamında makine ve ekipman satın alımı uygun maliyet midir? Uygunsa ikinci el makine ve ekipman alabilir miyim?	Program öncelikleriyle çelişmemeleri; piyasa fiyatlarına uygun olmaları ve projenin uygulanabilmesi için gerekli olmaları koşulu ile yeni makine ve ekipman alımı uygun maliyettir. Fakat ikinci el ekipman alımı uygun maliyet değildir.	Başvuru Rehberi	2.1.4.
12	Yönetim Kurulunun Genel Sekreterlik'çe sunulan kazanan projeler listesine proje ekleme yetkisi var mıdır?	Yönetim Kurulu teklif edilen projelere ilişkin bütçe miktarları üzerinde değişiklik yapamaz veya listeye yeni proje ekleyemez.	Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği	Md.21/11
13	AB Programlarından mali destek almış olmak, Kalkınma Ajanslarına	Proje yönetimi konusunda yeterli bilgi ve deneyime sahip olmak değerlendirme aşamasında puanlama olarak avantaj	Başvuru Rehberi	2.3 (Değerlendirme Tablosu 1.1)

	sunulacak projelerde olumlu yahut olumsuz etki yaratır mı?	yaratacaktır.		
14	Ortaklık özendirilmesi söz konusu mudur? Fazladan puan veriliyor mu?	Hayır, ortaklığın özendirilmesi söz konusu değildir ve puanlamada ortaklığın etkisi bulunmamaktadır.	Başvuru Rehberi	2.3 Değerlendirme Tablosu
15	İdari kontrol esnasında evrak eksikse proje reddedilir mi?	Başvuru formu ve ekleri haricindeki destekleyici belgeleri eksik olan başvuru sahiplerine beş iş gününü geçmemek kaydıyla ek süre verilir. Bu süre içerisinde eksik belgeleri tamamlamayanların başvuruları reddedilir.	Kalkınma Ajansları Destek Yönetim Kılavuzu	2.1.1.1.4.1 Ön İnceleme
16	Değerlendirme kriterleri belli mi?	Evet, değerlendirme kriterleri başvuru rehberinde açıkça belirtilmiştir.	Başvuru Rehberi	2.3 Değerlendirme Tablosu
17	Program kapsamında projelerin hangi ilden ya da ilçeden geldiğinin etkisi olacak mı? Her ilin bütçesi ayrı mı? Toplam bütçe ne kadar?	Mali Destek Programları kapsamında başarılı bulunan projelere dağıtılacak toplam kaynak tutarı 15.000.000 TL olup bu tutarın illere ayrı ayrı tahsisatı söz konusu değildir. Proje başvurularının hangi il/ilçeden yapıldığı da bir avantaj ya da dezavantaj yaratmayacaktır.		
18	Teminat tutarı ve verilecek teminatların bağlı kalma süresi hakkında bilgi verebilir misiniz?	KOBİ'lerden ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından Ajans tarafından sağlanacak destek miktarının %10'u kadar teminat istenmektedir. Nihai ödeme sonrası teminatlar serbest bırakılacaktır.	Başvuru Rehberi	2.5.
19	Firmalar, çalışanların primlerini yatırdığı halde başvuru sahibi kendi bağ-kurunu yatırmaz ise gene de başvurabilir mi?	Hayır, başvuramaz. Başvuru sahibinin ve ortaklarının yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere vadesi dolmuş veya ödenmemiş hiçbir sosyal sigorta primi ve vergi borcu olmamalıdır.	Başvuru Rehberi	2.1.1
20	Başvuru açısından bilançonun kâr veya zarar durumunun bir önemi var mıdır?	Proje tekliflerinin değerlendirilmesi aşamasında başvuru sahiplerinin mali kapasiteleri de incelenmekte ve puanlanmaktadır. Bu bağlamda sunulacak bilanço yahut işletme hesap özetlerinin içerikleri, başvuru sahiplerinin mali kapasitelerinin değerlendirilmesinde göz önüne alınacaktır.	Başvuru Rehberi	2.3 Değerlendirme Tablosu
21	Başvuru sahiplerinin vergi mükellefiyetleri ile ilgili bir kısıtlama mevcut mu? (Basit, Gerçek, Kurumlar vergisi mükellefleri)	Hayır, herhangi bir kısıtlama mevcut değildir. Eğer KOBİ tanımına uyuyor ve Başvuru Rehberi'nin 2.2.1 Bölümünde istenen belgeleri sunabiliyorlarsa başvuruda bulunabilirler.		
22	Kira ve nakliye hizmet alımı uygun maliyet midir?	Piyasa fiyatlarına uygun olmaları ve projenin uygulanabilmesi için gerekli olmaları koşuluyla kira ve nakliye hizmeti alımı uygun maliyet olarak kabul edilmektedir.	Başvuru Rehberi	2.1.4.
23	KDV Teşvik Belgesi olan firmalarda KDV ödemesi çok düşük olmaktadır.	Proje sahibinin proje kapsamında yapacağı harcamalarda KDV muafiyeti söz konusu değildir. Fakat KDV Teşvik Belgesi kapsamında	Başvuru Rehberi	2.1.4.

	Yazacağımız projede makine alımında bu belgeyi kullanarak KDV indiriminden yararlanabilir miyiz?	sahip olduğunuz KDV indiriminden yararlanabilirsiniz.		
24	10.000 TL'yi geçen makine-ekipman alımlarında talep edilen proforma fatura döviz cinsinden olursa ne yapacağız?	Ajans yalnızca milli para birimi cinsinden sözleşme düzenleyebilir ve mali destek sağlayabilir. Ancak Ajans tarafından karşılanacak toplam uygun maliyetler belirlenirken, yararlanıcılar tarafından zorunlu olarak milli para birimi dışındaki yabancı para cinsinden yapılmış harcamalara ilişkin düzenlenmiş harcama belgeleri sunulması durumunda, bu belgelerdeki miktarlar belgenin düzenlenme tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru esas alınmak suretiyle milli para birimine dönüştürülür ve dönüşüm sonucu hesaplanan tutarlar dikkate alınır. Ayrıca söz konusu tutarlar yararlanıcı tarafından bütçe kalemlerinin oluşturulması aşamasında Türk Lirası cinsinden gösterilmelidir.	Kalkınma Ajansları Destek Yönetim Kılavuzu	Sayfa 61
25	Ajans yer temini yapar mı?	Mali Destek Programları kapsamında desteklenecek projeler için Ajansımızın yer temini yönünde bir katkısı söz konusu olmayacaktır.		
26	SGK'dan çalışanların durumunu gösteren ve borcu olmadığını gösteren belgeleri internet çıktısı olarak sunabilir miyiz?	Evet, ancak internet çıktısının ilgili Kurumca onaylanması gerekmektedir.	Başvuru Rehberi	2.2.1.
27	Firma çalışanlarının sigorta giriş kayıtlarının eski veya yeni oluşunun hibeden yararlanma anlamında bir avantajı veya dezavantajı var mıdır?	Çalışanların sosyal güvenlik kuruluşlarına kayıt tarihiyle ilgili bir kısıtlama olmayıp, sigortalıların yeni veya eski olmalarının proje değerlendirme aşamasında bir önemi yoktur.		
28	Proforma faturalarda fiyatlar birbirinden farklı ise hangisini esas almamız gerekir?	Bütçeyi netleştirmek için, maliyetlerin gerekçeleri de ayrıca istenmektedir. Dolayısı ile bütçede yer alan maliyetlerin gerekliliğinin yanı sıra gerçekçiliğinin de sunulacak belgelerle desteklenmesi başvuru sahibinin yararına. Farklı rakamlar ihtiva eden proforma faturaların piyasa riskleri de göz önüne alınarak aritmetik ortalamasının alınması uygun olacaktır.		
29	İnşaatı devam eden fabrikam programdan faydalanabilir mi?	Yeni bina inşaatı ve inşaatı devam eden binanın tamamlanmasına ilişkin yapım işleri uygun maliyet değildir. Ancak projenin uygulanması	Başvuru Rehberi	2.1.4

		için mutlaka gerekli olması ve Ajans tarafından sağlanan desteğin %30'unu geçmemesi koşuluyla küçük ölçekli yapım işleri (peyzaj, tadilat, onarım) uygun maliyettir. Program amaç ve önceliklerine uyan bir proje konunuz olması ve uygun başvuru sahibi olmanız durumunda yeni bina inşaatı ve inşaatı devam eden binanın tamamlanmasına ilişkin yapım işleri dışındaki bir proje konusu için başvuru yapabilirsiniz.		
30	Mimari proje mevzuat gereği gerekli ise sunulması gerekir demişsiniz. Elbette yeni kurulacak olan bir tesise ruhsat alırken projelendirme gerekmektedir. Fakat bu başvuru aşamasında sizin için gerekli mi?	Başvuru esnasında sunulması kesinlikle zorunlu olan belgeler (Bütçe, Mantıksal Çerçeve, Başvuru Formu, Ticaret sicili kaydı, Yönetim Kurulu Kararı vs.) Diğer Mimari Çizim, ÇED Raporu gibi belgeleri Sözleşme imzalamadan evvel sunmanız gerekiyor. (Başvuru esnasında sunmanız şart değil). Başvuru esnasında bu tür belge ve izinler için başvuru yapmış olduğunuza dair bir alındı kaydı sunulması yeterli olacaktır.	Başvuru Rehberi	2.2.1
31	Aynı konuda çok sayıda proje başvurursa değerlendirme nasıl olacak?	İdari uygunluk kontrolünden geçen her proje tek tek değerlendirmeye alınacaktır. Başarılı projeler en yüksek puanı alandan başlayarak belirlenecektir.	Başvuru Rehberi	2.3.
32	Kâr amacı güden ve gütmeyen kuruluşlar bir projede ortak olabilir mi?	Ortaklar, Erzurum-Erzincan-Bayburt illerinde yasal olarak kayıtlı ve faal olması şartı dışında; Başvuru Sahipleri ile aynı uygunluk kriterlerini karşılamalıdır. Bu nedenle Kâr Amacı Güden ve Kâr Amacı Gütmeyen kurumların ortak olması mümkün değildir.	Başvuru Rehberi	2.1.2.
33	Projeye nakit akışı nasıl gerçekleşecek?	Sözleşmede belirtilen süre içerisinde, kabul edilebilir nitelikteki teminat şartının yararlanıcı tarafından yerine getirilmiş olması kaydıyla, destek miktarının %40'ı, yararlanıcıya ait sözleşmede belirtilen banka hesabına ön ödeme olarak aktarılır. Ajans tarafından ön ödeme sonrasında yapılacak diğer ödemeler, hakediş esasına göre gerçekleştirilir. Buna göre, ön ödeme tutarının ve aynı oranda yararlanıcının eş finansman tutarının usulüne uygun harcandığını gösteren belgelerin ara/nihai raporlarla birlikte Ajansa sunulması, ilgili raporların Ajans tarafından incelenip uygun bulunması ve onaylanmasından sonra; (sözleşmede aksi belirtilmediği takdirde) ara ödemede destek miktarının %40'ı ve son ödemede %20'si destek yararlanıcısının banka hesabına 30 gün	Başvuru Rehberi	2.5

		içerisinde aktarılır. Yararlanıcı tarafından ilgili raporlar sunulmadan ve usulüne uygun ödeme talebinde bulunulmadan, yararlanıcıya hiçbir ödeme yapılmaz.		
34	Geri kalmış ilçelerde farklı sıkıntılar bulunmaktadır. Bunların ihtiyaçlarına yönelik çalışmalar yapılacak mı?	Hazırlanacak Bölgesel Gelişme Planı'nda öngörülen önceliklere göre Ajansımız tarafından Mali Destek Programları uygulanabilecektir		
35	Projelerin kaç yıl boyunca sürdürülmesi gerektiğine dair bir sınırlama var mı?	Yararlanıcı, sözleşme kapsamında sağlanmış tesis, makine, ekipman, teçhizat ve diğer malzemelerin mülkiyetini, Ajansın gerekçeli ve yazılı izni olmaksızın projenin sona ermesinden itibaren üç yıl süreyle başkasına devredemez, rehin ve teminat olarak gösteremez, projede tanımlanan iş dışında başka bir iş için kullanamaz. Bu kurala uyulmaması halinde mevzuat ve sözleşme kuralları uyarınca hukuki yollara başvurulur. Ayrıca proje uygulanmasına dair tüm hesap ve kayıtlar desteğin son ödemesinin yapılmasından sonra beş yıl süreyle saklanmalıdır.	Başvuru Rehberi	2.5.
36	Kamu Kurum ve Kuruluşlarının ve STK'ların gerçek ve tüzel kişilere proje hazırlamalarında bir engel var mıdır?	Başvuru sahiplerinin projenin hazırlığından ve yönetiminden (eğer varsa ortakları ile birlikte) doğrudan sorumlu olması, aracı olarak hareket etmemesi gerekmektedir.		
37	Buralarda araziler müşterek olduğu için proje başvurusu için uygun değiller. Bunun için ne yapabiliriz?	Proje uygulama süresine ilave olarak 3 yıllık bir süreyi kapsayacak kadar tapuya şerh verilmiş bir kira sözleşmesi veya arazinin intifa hakkının proje sahibine tahsis edilmesi; müşterek mülkiyette başvuru sahibinin payı üzerinde proje konusu işletme tesisinin kurulması tavsiye edilebilir.		
38	Projesi yapılacak bir varlığın (eserin) tescilli olması gerekiyor mu?	Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunca tescilli bir yapı söz konusu ise Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunca öngörülen projeye göre restorasyonun yapılması gerekmektedir. Şayet Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunca tescilli olmayan bir yapı ise mimari projesine göre bir restorasyon yapılması yeterlidir.		
39	Eş finansmanı kamu kurumlarının herhangi bir kalemden harcamaları mümkün değil. Kamu kurumları bu oranı nereden	Eş-finansmanın proje ortaklarından veya potansiyel iştirakçilerden sağlanması konusunda herhangi bir engel yoktur. Ayrıca, projenin uygulanmasına katılan kamu görevlilerinin maaşları uygun olmayan maliyet olmakla beraber, kamu görevlilerinin maaşları	Başvuru Rehberi	1.3 & 2.1.4

	karşılabilir?	projede çalıştıkları süre oranında, belgelendirilmek koşuluyla yalnızca yararlanıcının eş-finansmanı olarak kabul edilmektedir.		
40	Proje hazırlayıp sunan herhangi bir kuruluş başka bir projeye de ortak olabilir mi?	Proje sunan kurum ve kuruluşların başka projelere ortak olmaları önünde herhangi bir engel yoktur.	Başvuru Rehberi	2.1.2
41	Bütçe için öngörülmeyen bir ödenek ayrılacak mı? (AB projelerinde %7 gibi bir oran ayrılıyor.)	Başka bir bütçe kalemi altında verilen maliyetleri içermeyen ve genel idari giderleri (elektrik, su, ısınma maliyetleri vb.) karşılamak üzere; projenin toplam uygun doğrudan maliyetinin % 5'ini aşmayacak şekilde götürü bir tutar belirlenmiştir.	Başvuru Rehberi	2.1.4.
42	Esnaf olarak bireysel başvuruda bulunabilir miyiz? Koşulları nelerdir?	Ticaret ve Sanayi Odası veya Esnaf Sanatkârlar Odasına kayıtlı olduğuna dair Oda Sicil Kayıt Belgesi, Vergi Levhası ve Gelir Vergisi Beyannamesi sunmak ve diğer şartlara uymak koşuluyla başvuruda bulunabilirsiniz.	Başvuru Rehberi	2.2.1
43	Tarihi eser özel mülkiyet veya vakıf mülkiyet ise başvuru yapabilir miyiz?	Tarihi eserin mülkiyet hakkının başvuru sahibinde olması veya proje uygulama süresine ilave olarak 3 yıllık bir süreyi kapsayacak kadar tapuya şerh verilmiş bir kira sözleşmesi veya arazinin intifa hakkının proje sahibine tahsis edilmesi durumlarında başvuru yapılabilir.		
44	Besicilik yapıyorum. Ahır ve hayvancılığa destek veriyor musunuz?	Ahır yapımı, birincil tarım kapsamına giren hayvan alımı ve yenilikçilik özelliği olmayan tarımsal üretim faaliyetlerine yönelik proje konuları desteklenmemektedir. Ancak hayvan refahına yönelik uygulamaların yaygınlaştırılması faaliyetlerini içeren projeler uygun proje konuları arasında zikredilmiştir.	Başvuru Rehberi	2.1.3
45	Daha önceden hazırlanmış fakat kabul edilmemiş olup elimizde bulunan mevcut projelerle başvuru yapabilir miyiz?	Ajansımızın belirlediği program amaç ve önceliklerine uyması, istenilen formatta olması ve destekleyici belgelerin sunulması koşuluyla elinizde bulunan mevcut projeler için başvuruda bulunabilirsiniz. Ancak proje başlangıcından önce yapılan hazırlık çalışmalarının ve diğer faaliyetlerin maliyetleri uygun maliyet değildir.	Başvuru Rehberi	2.1.4
46	Ortaklık zorunlu mu?	Böyle bir zorunluluk bulunmamaktadır.		
47	Mesela Milli Eğitim veya Emniyet Müdürlüğü kendi faaliyet alanı ile doğrudan ilgili olmayan turizm alanında başvuru yapabilir mi? Bu şekilde dolaylı ilişkilendirme sağlandığında	Proje konularının, başvuru sahipleri ve ortaklarının görev ve yetki alanı içerisinde yer alması gerekmektedir. Aksi takdirde projelerin ön inceleme aşamasında elenmesi söz konusu olabilir.	Başvuru Rehberi	2.1.1.

	değerlendirme süreci nasıl olur?			
48	Yerel yönetimler kendi rutin faaliyetleri ile ilgili proje başvurusunda bulunabilir mi?	Yerel kuruluşların rutin aktivitelerini finanse etmeyi teklif eden, özellikle faaliyet giderlerini kapsayan projeler uygun proje konuları arasında sayılmamaktadır.	Başvuru Rehberi	2.1.3.
49	Çok kısa süreli bir proje kabul edilebilir mi? Asgari proje süresi var mı?	Asgari bir proje süresi öngörülmemekle birlikte; proje uygulama süresinin makul ve gerçekçi olması da şarttır.	Başvuru Rehberi	2.1.3
50	Tarım-Turizm-Sanayi Mali Destek Programı kapsamında bireysel olarak mali destek başvurusunda bulunulabilir mi?	Tarım-Turizm-Sanayi Mali Destek Programı için hazırlanan Başvuru Rehberlerinin Bölüm 2.1.1’de yer alan kriterler doğrultusunda başvuru sahiplerinin tüzel kişiliği haiz olması gerekmektedir (kamu kurum ve kuruluşları ve üniversitelere bağlı birimler hariç). Dolayısıyla bireysel başvurular uygun değildir.	Başvuru Rehberi	2.1.1
51	Projeyi yönetmek için yapılacak danışmanlık satın alımı uygun maliyet midir?	Başvuru Rehberlerinde bölüm 2.1.1’de, başvuru sahipleri için uygunluk kriterleri arasında “Projenin hazırlığından ve yönetiminden (eğer varsa ortakları ile birlikte) doğrudan sorumlu olması, aracı olarak hareket etmemesi” yer almaktadır. Bu doğrultuda, projenin yönetiminin tamamı ile dışarıdan hizmet alımı yolu ile gerçekleştirilmesi durumunda söz konusu başvuru sahibi uygun bir başvuru sahibi olma vasfını yitirmektedir.	Başvuru Rehberi	2.1.1
52	Bütçe’de belirtilen tutarlar KDV dâhil olarak mı belirtilmelidir?	Evet, bütçede yer alan tutarların KDV dâhil olarak belirtilmesi gerekmektedir.	Başvuru Rehberi	2.1.4
53	Projemizin uygulanması için gerekli olan bina inşaatına, sözleşme imzalanmadan önce başlamamız projemizin uygunluğunu engeller mi?	Hayır, uygun maliyetler kapsamında yer almayan bu tür faaliyetlerin sözleşme öncesinde tamamlanması herhangi bir engel teşkil etmez.		
54	Esnaf Sicil kaydı olan bir işletme, üretimini/faaliyet alan ve konusunu, ilgili oda sicil kaydına işletmeden başvuru yapabilir mi?	Başvuru Rehberinin “2.1.1. Başvuru Sahibinin Uygunluğu bölümünde Proje faaliyetinin proje sunan kurum/kuruluşun görev ve yetki alanı içerisinde bulunması” uygunluk kriterleri arasında sıralanmıştır. Yine Başvuru Rehberinin 2.2.1. Başvuru Formu ve Diğer Belgeler bölümünde “Başvuru Sahibinin kuruluşuna ilişkin Ticaret Sicili Gazetesi veya Esnaf Sanatkârlar Sicil Gazetesi” başvuru sırasında istenen belgeler arasında sıralanmıştır. Başvuru sahibinin proje konusu faaliyetlerinin Ticaret Sicili Gazetesi veya Esnaf Sanatkârlar Sicil Gazetelerinde yer alan faaliyet alanları ile örtüşmesi gerekmektedir.	Başvuru Rehberi	2.1.1

55	Proje KDV dahil hazırlanacaksa eğer, KDV'nin yarısı hibe edilecek anlamına mı geliyor?	Projeler kapsamında gerçekleştirilecek mal alım, inşaat ve hizmet alımlarında ortaya çıkacak olan vergi ve harç ödemeleri uygun maliyet olarak kabul edilmektedir. Fakat "Salt sözleşmeye, teminatlara ve Ajans ile yararlanıcı arasındaki mali ödemelere ilişkin her türlü vergi, resim, harç ve sair giderler" uygun maliyet değildir.	Başvuru Rehberi	2.1.4
56	Turizm işletmeleri, oteller, lokantalar hizmet kalitelerini artırmak için başvuru yapabilirler mi?	Başvuru Rehberinin "2.1.1. Başvuru Sahiplerinin Uygunluğu: Kimler başvurabilir?" bölümünde yer alan şartları sağlayan tüm KOBİ'ler proje başvurusunda bulunabilecektir. 18 Kasım 2005 tarih ve 25997 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelikle kapsamında KOBİ; 250 kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hâsılatı ya da mali bilançosu 25 milyon Türk Lirasını aşmayan gerçek ya da tüzel kişiler olarak tanımlanmaktadır. Sonuç olarak turizm işletmeleri, oteller ve lokantalar da diğer uygunluk kriterlerini sağlamaları koşulu ile proje başvurusunda bulunabileceklerdir.	Başvuru Rehberi	2.1.1
57	Gerekli evraklar kısmında 10.000 TL'yi geçen her makine için 2 adet proforma fatura istenmektedir. Makine listesinde birden fazla kalem olacağı düşünüldüğünde, her bir makine için ayrı proforma fatura mı gerekmektedir? Veya 10.000 TL'yi geçen 5 kalem makine listesi için alınacak 2 adet toplu proforma fatura yeterli midir?	Her iki Mali Destek Programı Başvuru Rehberinin 2.2.1. Başvuru Formu ve Diğer Belgeler kısmında Başvuru Sırasında Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler başlığı altında belirtildiği üzere; Proje kapsamında 10.000 TL'yi geçen her bir makine-ekipman satın alımı için en az 2 proforma fatura istenecektir. Buradaki kasıt 2 farklı firmadan alınmış proforma faturadır. Birden çok makine-ekipman alımını içeren projeler için makine ve ekipmanlar ayrı kalemlerde belirtilmek şartı ile 2 farklı firmadan alınmış birer adet proforma fatura kabul edilebilecektir.	Başvuru Rehberi	2.2.1
58	Program kapsamında kabul edilen ve uygulanan bir proje ile gerçekleştirilen yatırımın bölge dışındaki yatırım teşviki kapsamında olan bir il'e taşınması ve burada üretimin devamı söz konusu olabilir mi? Bunun için bir süre var	Program kapsamında uygulanacak olan projelerin Ajansın faaliyet gösterdiği Düzey 2 Bölgesi'nde (Erzurum, Erzincan, Bayburt) gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Program kapsamında alımı desteklenen alet, teçhizat, yazılım, malzeme ve sistemler ile yapımı gerçekleştirilen tesislerin mülkiyeti yararlanıcıya aittir. Ancak yararlanıcı, sözleşme kapsamında sağlamış olduğu tesis, makine, ekipman, teçhizat ve diğer malzemelerin	Başvuru Rehberi	2.1.3 & 2.5

	mıdır?	mülkiyetini; Ajansın gerekçeli ve yazılı izni olmaksızın projenin sona ermesinden itibaren 3 yıl süreyle başkasına devredemez, rehin ve teminat olarak gösteremez, projede tanımlanan iş dışında başka bir iş için kullanamaz, Programın uygulandığı TRA1 Bölgesi illeri dışına çıkaramaz. Bu durum program kapsamında yararlanıcılarla yapılacak olan sözleşmelerde de yer almaktadır.		
59	Seracılık, örtü altı tarım faaliyeti uygun proje konusu mudur?	Başvuru Rehberinin "2.1.3. Uygun Projeler: Destek başvurusu yapılabilecek projeler" kısmında belirtildiği üzere, birincil tarım faaliyetleri uygun proje konusu olarak değerlendirilmemektedir. Ancak yenilikçilik özelliği varsa uygun proje konusu olabilir.	Başvuru Rehberi	2.1.3
60	Turizm amaçlı restorasyon projeleri için de, inşaat maliyetlerinde kısıtlama var mıdır?	Başvuru Rehberinin "2.1.4. Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten karşılanabilecek maliyetler - a.Uygun Doğrudan Maliyetler" kısmında belirtildiği üzere, "Projenin uygulanması için mutlaka gerekli olması ve Ajans tarafından sağlanan mali desteğin yüzde 30'unu geçmemek koşuluyla küçük ölçekli yapım işleri (peyzaj, tadilat, onarım) uygun doğrudan maliyet olarak kabul edilmektedir" denmektedir. Restorasyon projeleri kapsamında gerçekleştirilecek inşaat maliyetleri için de aynı kural geçerlidir.	Başvuru Rehberi	2.1.4
61	Proje kapsamında vadeli akreditif ile yurt dışından mal alınması durumunda nasıl bir ödeme yöntemi izlenecektir?	Başvuru Rehberinin "2.1.4. Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten Karşılanabilecek Maliyetler" kısmında belirtildiği üzere, bir maliyetin uygun maliyet olarak kabul edilebilmesi için projenin uygulama süresi içinde gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda, seçilecek ödeme yönteminin bu şartı sağlaması ve tüm ödemelerin proje uygulama süresi içerisinde tamamlanması gerekmektedir.	Başvuru Rehberi	2.1.4
62	İmalatçı bir firma için proje hazırlamaktayız, bu projenin eklerinde sunulması gereken ÇED ruhsatı veya ÇED gerektirmez belgesi için karşımıza çıkan bir sorunla ilgili olarak; mevcut üretimi ile ÇED kapsamında olmayan işletmemiz, proje ile kapasitesinin artacağından dolayı ÇED kapsamına girmektedir.	Başvuru Rehberinin Sözleşme Sırasında Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler kısmında belirtildiği üzere, Projenin uygulanması için kanunla zorunlu kılınmış; ÇED Raporu veya ÇED Raporuna ihtiyaç olmadığını gösteren ilgili kurumdan alınmış yazı istenmektedir. Mevzuatla ilgili bazı hususların bilinmesi önemlidir. ÇED; Gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji	Başvuru Rehberi	2.2.1

	<p>Çevre Orman İl Müdürlüğü tarafından tespit yapılmış ve projenin uygulanması halinde ÇED için gerekli müracaatlar tarafımızdan yapılarak ÇED Ruhsatı tesis edilecektir. Fakat belirttiğimiz gibi bu ÇED ruhsatı ancak proje uygulandıktan sonra alınabileceği için bizim projenin ekine ÇED ruhsatı veya ÇED gerektirmez yazısı sunmamız mümkün değildir. Bu durumda, “mevcut üretim için ÇED gerektirmez, proje ile birlikte gelişen kapasite de ÇED gereklidir ve gerekli işlemler başlatılacaktır” yazısı projenin ekinde yeterli midir ?</p>	<p>alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmaları ifade eder. ÇED uygulanacak projeler listesi 17 Temmuz 2008 tarih ve 26939 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği” eklerinde belirtilmiştir. Söz konusu yönetmeliğin Ek-1 listesinde yer alan projeler ve bu yönetmelik kapsamında ya da kapsamı dışında bulunan projelere ilişkin kapasite artırımı ve/veya genişletilmesi halinde, kapasite artış toplamı bu yönetmeliğin Ek-1 listesindeki eşik değer ve üzerindeki projeler için ÇED Raporu hazırlanması zorunludur. Bu listedeki projeler için doğrudan Çevre ve Orman Bakanlığı’na başvurulması gerekir. ÇED Yönetmeliğinin Ek-2 listesinde yer alan projeler ve bu yönetmelik kapsamında ya da kapsamı dışında bulunan projelere ilişkin kapasite artırımı ve/veya genişletilmesi halinde, kapasite artış toplamı bu yönetmeliğin Ek-2 listesindeki eşik değer ve üzerindeki projeler ise seçme ve eleme kriterlerine tabi olup bu projeler için “ÇED Gereklidir” veya “ÇED Gerekli Değildir” kararının alınması gerekir. Bu tür projeler için “ÇED Gereklidir” veya “ÇED Gerekli Değildir” kararını vermeye İllerde Valilikler yetkilidir. Söz konusu proje seçme ve eleme kriterlerine tabi ise başvuru Valiliklere yapılır ve süresi içerisinde “ÇED Gereklidir” veya “ÇED Gerekli Değildir” kararı alınır. Eğer proje her iki listede de yoksa ve seçme ve eleme kriterlerine tabi değilse, yine Valiliklere yapılan başvuru neticesinde kısa sürede ÇED muafiyet yazısı alınır. Dolayısıyla, Ajansımıza yapılacak başvurularda ilgili proje ÇED kapsamına giriyor ise başvuru sahiplerinin projeye ilgili “ÇED Olumlu” veya “ÇED Gerekli Değildir” kararı veya “ÇED Muafiyet Yazısı” nı sözleşme imzalanma aşamasında almış olmaları Ajansımıza sunmaları gerekmektedir. Sonuç olarak işletmeniz, yapacağınız projeden dolayı ÇED gerektiriyor durumuna giriyorsa, sözleşme aşamasında ÇED raporunu sunmanız gerekir. Aksi durumda ÇED raporu için gerekli işlemler başlatılacaktır gibi bir belge yeterli olmayacaktır.</p>		
63	<p>İnşaat ruhsatı yerine üretim için yasaların zorunlu kıldığı belgeleri</p>	<p>Program kapsamında hazırlanacak olan tüm projelerin her koşulda meri mevzuata uygun olması gerekmektedir. Bu açıdan inşaat ruhsatı</p>	Başvuru Rehberi	2.2.1

	getirebilir miyiz?	gerektiren küçük ölçekli yapım işlerinin uygun maliyet olarak kabul edilebilmesi için ilgili kurumlardan alınmış inşaat ruhsatı ya da son başvuru tarihine kadar alınmadığı durumlarda inşaat ruhsatı ve izin işlemlerinin devam ettiğini ve eksikliklerin tamamlanması halinde ruhsat almaya herhangi bir mani bulunmadığına dair ilgili kurumdan alınan resmi yazının sözleşme esnasında sunulması gerekmektedir.		
64	Bütçenin gündelikler kaleminde yurtiçi gündelikler söz konusudur. Projede görevli olan kişiler, projenin uygulandığı şehir içinde yaptıkları seyahatler dolayısıyla yurt içi gündelik alabilirler mi?	Hayır, söz konusu maliyet uygun değildir.	Başvuru Rehberi	2.1.4
65	Proje kapsamında koordinatörün faaliyetlerin gerçekleşmesi için kullanması gereken cep telefonu hattı ve proje süresince kullanımı uygun maliyet midir?	Söz konusu maliyet proje kapsamında gerekli olması ve mevcut piyasa koşullarına uygun olması durumunda uygun maliyet olarak değerlendirilmektedir.		
66	Proje kapsamında emekli bir kişinin istihdam edilmesi durumunda ödenecek ücret uygun maliyet kapsamında mıdır?	Evet, uygundur. Söz konusu kişiye yapılacak ödemeye ilişkin sosyal güvenlik ve diğer yükümlülükler, ilgili mevzuatta belirlenen düzenlemeler çerçevesinde hesaplanmalıdır.		
67	Proje kapsamında yararlanıcı kurum/kuruluş tarafından projeye tahsis edilen aracın proje faaliyetlerini gerçekleştirirken yapılacak benzin harcamaları uygun maliyet kapsamında mıdır?	Proje kapsamındaki faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde yararlanıcı tarafından tahsis edilecek aracın benzin masrafları uygun maliyet olarak kabul edilmektedir. Ancak bu maliyetlerin karşılanabilmesi için ilgili aracın plakası üzerine düzenlenmiş fatura ibrazı gerekmektedir. Bu kapsamda yararlanıcı tarafından hangi amaçla, hangi faaliyet kapsamında, kaç km mesafe yapıldığını gösteren bir belgenin doldurulması istenecektir. Belge incelenecek ve azami 100 km için 10 litrelik yakıt uygun maliyet olarak kabul edilebilecektir.		
68	Proje bütçesi, uygulama sürecinde herhangi bir sözleşme değişikliği ile artırılabilir mi?	Hayır, Başvuru rehberi Bölüm 2,5'de belirtildiği üzere sözleşmede kesinleştirilen mali destek tutarı hiçbir şekilde sözleşme değişikliği ile artırılamaz. Proje bütçesi dışında yapılacak bütün harcamaların yararlanıcı tarafından	Başvuru Rehberi	2.5

		karşılanması gerekir. Bu harcamalar uygun maliyet sayılmaz.		
69	Proforma fatura yerine teklif mektubu yeterli destekleyici belge olur mu?	Evet, proforma fatura yerine teklif mektubu da kabul edilmektedir.		
70	Herhangi bir satın alıma ilişkin ortaya çıkan maliyetin kendimize düşen kısmını proje süresi sonrasında da sarkacak şekilde taksitlendirebilir miyiz?	Hayır, proje kapsamında yapılacak satın alımlarda ortaya çıkan maliyetin yararlanıcıya düşen kısmının proje süresi sonrasında sarkacak şekilde taksitlendirilmesi mümkün değildir.		
71	Bir işletmenin mali bilançosu ya da net satış hâsılatından herhangi birinin 2009 yılında 25 milyon TL'nin altında ancak 2010 yılında bu tutarın üzerinde olması işletmenin KOBİ vasfını yitirmesine neden olur mu?	Başvuru Rehberi Bölüm 2.1.1.de adı geçen 18.11.2005 tarih ve 25997 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik" 6.maddesi uyarınca KOBİ vasfı belirlenirken dikkate alınan kriterlerden herhangi birini, birbirini takip eden iki hesap döneminde de kaybeden veya aşan işletmeler KOBİ vasfını yitirir. Dolayısıyla söz konusu işletme KOBİ vasfını yitirmemiştir.	Başvuru Rehberi	2.1.1
72	Projenin uygulanması için gerekli olan ihale maliyetleri uygun maliyet midir?	Belirlenen prosedüre uygun gerçekleştirilmiş olması koşuluyla ihale maliyetleri uygun maliyettir.		
73	Makine yedek parçasına ilişkin satın alımlar uygun maliyet midir?	Makine yedek parça alımı, proje kapsamında gerekli ise ve alınacak yedek parça mevcut makinenin verimliliğine ve performansına olumlu katkı yapan bir nitelikte ise uygun maliyet olarak değerlendirilecektir. Ancak proje hedefleri dışında rutin bir faaliyete yönelik yedek parça alımı veya periyodik bir parça değişimi olması durumunda; yedek parça alımı uygun maliyet olarak değerlendirilmeyecektir.		
74	Projenin mali destek almaya hak kazanması durumunda sözleşmenin imzalanmasını ileriki bir tarihe ertelemek mümkün müdür?	Hayır, mümkün değildir. Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği'nin 24.madde 3.fıkrası uyarınca sözleşme, başvuru sahibine yapılacak yazılı bildirim müteakip en geç on gün içerisinde imzalanmalıdır.	Başvuru Rehberi	2.5
75	KUDAKA Eş-finansmanın sağlanmasında yardımcı olabilir mi?	Hayır. Bütçenin KUDAKA tarafından karşılanacak olan destek miktarı dışında kalan tutarı, sözleşmeyi imzalayan taraf olması sebebiyle, Başvuru Sahibi tarafından eş finansman olarak karşılanmalıdır. Başvuru Sahibinin, proje eş finansmanını, proje ortaklarından, iştirakçilerden ve/veya üçüncü taraflardan sağlayacağı nakdi katkılar ile	Başvuru Rehberi	1.3

		karşılabilmesi mümkündür.		
76	KUDAKA'nın açıklanmış olduğu proje teklif çağrısında belirtilen azami değer ile asgari değer, hibe miktarını mı yoksa projenin toplam maliyetini mi ifade etmektedir?	İlgili bölümde belirtilen değerler, destek miktar ve oranlarını ifade etmektedir. Proje toplam maliyeti destek miktarı ve eş finansman tutarının toplamıdır.	Başvuru Rehberi	1.3
77	Bir STK olarak proje sunmak istiyoruz. Proje koordinatörünün, devlet memuru olması durumunda -gerekli izini kurumundan alması şartıyla- devlet memurunun maaşı projenin eş finansmanına karşılık gelir mi?	Kamu görevlilerinin ücretleri, yalnızca kendi kurum projeleri söz konusu olduğunda, projede çalıştıkları süre oranında ve belgelendirilmek koşuluyla eş finansman olarak kabul edilebilmektedir. Kendi kurumunun sunduğu veya ortak olduğu projede görev alan bir personelin, kurumun imzaya yetkili en üst amiri tarafından projede görev aldığı pozisyonu ve görev süresi itibarıyla görevlendirildiğine dair resmi yazı gerekmektedir. Ayrıca raporlama aşamasında projede görevli personelin maaş bordroları, eş finansmanın doğrulama kaynağı olarak istenecektir.	Başvuru Rehberi	2.1.4
78	Ajansa sunulacak projelerde eğitimcilerin özgeçmişlerinin sunulması zorunlu mudur?	Eğitimcilerin özgeçmişlerinin sunulması zorunlu değildir ancak projeyi güçlendirir.		
79	Bağımsız Değerlendirici alım ilanında "Bağımsız Değerlendiriciler, teslim edilen projelerin hazırlık veya uygulama aşamasında görev almamış veya almayacak olan kişiler arasından seçilecektir."denilmektedir. Bu konu ile ilgili açıklama yapabilir misiniz?	Bağımsız değerlendiricilerde çıkar çatışması olmaması için, teslim edilen projelerin hazırlık veya uygulama aşamasında görev almamış veya almayacak olma şartı aranacaktır. Söz konusu hususta ilgililerden taahhütname alınacaktır.		
79	Faaliyet planında boş geçen aylar olmasının projemize negatif etkisi olur mu?	Faaliyet planında boş geçen aylar olmasının projenize negatif etkisi olmaz. Önemli olan projenin süresi içerisinde bitirilmesidir.		
80	Görünürlük maliyetleri ne demektir?	Tanıtım ve Görünürlük, yararlanıcılar, ortakları ve alt yükleniciler, hizmet, mal alımı ve yapım işleri faaliyetlerinde Ajansın sağladığı mali desteği ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının genel koordinasyonunu	Başvuru Rehberi	2.1.4

		görünür kılmak ve tanıtmak için yapılan faaliyetlerin giderleridir.		
81	Başvuru formuna yazılan proje adı ile ilgili en fazla şu kadar kelime olmalı gibi bir sınırlama var mı?	Proje adı ile ilgili herhangi bir sınırlama bulunmamaktadır.		
82	KOBİ Mali Destek Programı kapsamında sunmayı düşündüğümüz yüksek bütçeli iki projemiz var. Aynı anda iki projemiz kabul edilirse; alabileceğimiz toplam destek miktarı 500.000 TL olarak sınırlandırılmış. Peki bu miktarın proje başına tahsisi nasıl olacaktır?	KOBİ Mali Destek Programı kapsamında, bir başvuru sahibi ve/veya ortakları toplam 4 proje başvurusunda bulunabilir, aynı başvuru sahibinin en fazla 2 projesi desteklenebilir. Ancak, bir başvuru sahibinin bu mali destek programı kapsamında alabileceği toplam destek miktarı 500.000 TL'den fazla olamaz. Başvuru sahibi sunacağı proje bütçesine kendisi karar vermelidir.	Başvuru Rehberi	2.1.3
83	Başvuru sahibinin uygunluk kriterlerinde en az 3 ay önceden kurulmuş olma şartı aranmaktadır. Peki bu mali kapasitesinin zayıf olduğu anlamına mı gelecek?	İşletmenin mali kapasitesi, vermiş olduğu belgeler üzerinden değerlendirilecektir. 3 ay önce kurulmuş bir işletmenin mali kapasitesinin güçlü olması mümkündür.		

KOBİ MALİ DESTEK PROGRAMI

NO	SORU	CEVAP	REFERANS	BÖLÜM
1	Esnaf ve Sanatkârlar Odasına kayıtlı, eskiden bu yana üretim yapmakta olan bir şahsın şirket kurması durumunda; geçmişe ait iş bitirme, bilanço, mali tablo vb. kapasite gösterici bilgiler bu şirkete aktarılabilir ve bu şekilde başvuru yapılabilir mi?	Geçmişe ait belgeler yeni kurulacak şirket için kullanılamaz; çünkü şirketin tüzel kişiliği, gerçek kişilikten (esnaf kişiliğinden) ayrı bir kişiliktir ve şirket tüzel kişiliği tescil tarihinden itibaren başlamaktadır. Ayrıca KOBİ Mali Destek Programına başvuruda bulunacak Başvuru Sahiplerinin, Ajansın faaliyet gösterdiği TRA1 Düzey 2 Bölgesi'nde kayıtlı olması veya merkezi ya da yasal şubelerinin bu bölgede bulunması yanında; teklif çağrısı ilan tarihinden (1 Eylül 2010) en az üç ay önce kurulmuş ve tescil edilmiş olması gerekmektedir.	Başvuru Rehberi	2.1.1
2	Mevcutta kurulu bir şirket kuruluş kararnamesine yeni bir alan ekleyip o alanda başvuru yapabilir mi?	Şirket faaliyet alanlarına yeni bir alan ekletebilir. Ancak proje başvurusu, faaliyet alanı konusunda güncellenmiş belgelerle yapılmalıdır.	Başvuru Rehberi	2.1.1
3	Halen faaliyet gösteren....Tesisimizde	Tesisinizde ürünü işleyen ve mamul hale getiren/paketleyen bir makine ekipman	Başvuru Rehberi	1.2.

	verimliliği artırmak adına makine talebimizin yanı sıra; ek ünitelerle inşaat kalemi uygun maliyet kapsamına girer mi?	takviyesi düşünülüyorsa, bu özellikleri taşıyan makine alımı uygun maliyet olarak kabul edilebilmektedir. Şayet bu kapasite artırımında inşaat tadilatı öngörülüyorsa; Ajansımız tarafından sağlanacak mali desteğin %30'unu geçmeyecek tutarda inşaat tadilat masrafı uygun maliyet olarak kabul edilebilir.		
Tarım-Turizm-Sanayi Mali Destek Programı				
NO	SORU	CEVAP	REFERANS	BÖLÜM
1	Tarım-Turizm-Sanayi Mali Destek Programı Başvuru Rehberinde "bir başvuru sahibi ve/veya ortakları toplam 4 proje başvurusunda bulunabilir" denilmektedir. Üniversiteler için "başvuru sahibi" ibaresinden Üniversite, Fakülteler, Bölümler veya Öğretim Üyeleri mi kastedilmektedir?	2010 Yılı Tarım-Turizm-Sanayi Mali Destek Programı için Başvuru Sahiplerinin tüzel kişiliği haiz olması şartı aranmakla beraber; kamu kurum ve kuruluşları ile üniversitelere bağlı birimler için bu şart aranmaz. Üniversite, fakülte, yüksekokul veya enstitüler, projelerde "Ortak" veya "İştirakçi" sıfatıyla yer alınabilir.		
2	İl Özel İdarelerinin ve belediyelerin genel bütçe vergi gelirlerinden, alacaklı idarelerin talebi üzerine, ilgisine göre Maliye Bakanlığı veya İller Bankası tarafından kesinti yapılarak söz konusu idarelere ödenmesi işlemi, bir borç yapılandırma olarak kabul edilebilir mi?	İller bankası kesintilerinin bir yapılandırma olarak kabul edilmesi hukuken mümkün değildir.	Başvuru Rehberi	2.1.1
3	Bölgede yapılacak arkeolojik kazı çalışmaları için bir desteğiniz söz konusu olabilir mi?	Kırsal alanda uygulanmak şartıyla, doğa turizmi, sağlık turizmi ve günübirlik turizm alanlarının restorasyonu yoluyla bölgedeki turizm faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi ve yaygınlaştırılması program önceliklerimiz içerisinde yer almaktadır.		
4	Bir derneğin il temsilciliği olarak çalışmaktayım. Bu kapsamda Tarım-Turizm-Sanayi Mali Destek Programına proje sunabilir miyiz?	Başvuru sahibinin TRA 1 Düzey 2 Bölgesi (Erzurum-Erzincan-Bayburt) sınırları içerisinde kayıtlı olması veya merkezinin ya da yasal şubesinin bu bölgede bulunması gerekmektedir. Rehberde açıkça "merkez" veya "şube" ifadesi olduğu için "il temsilciliği" kendi adına programa başvuruda bulunulamaz.	Başvuru Rehberi	2.1.1

5	Kooperatif Başkanının veya yönetim kurulundaki bir kişinin SGK borcu olması kooperatifin başvuru yapmasına engel midir?	Burada esas alınan kooperatif tüzel kişinin vergi veya SGK borcu durumudur.	Başvuru Rehberi	2.1.1
6	200 bin TL'nin üzerindeki projelerde kamudan da denetleme raporu istenecek mi?	Ajans, destek miktarı 200.000,00 TL'nin üzerinde olan bütün projelerden denetim raporu talep eder. Bu limitin altındaki projelerde kendi belirleyeceği ve başvuru rehberinde belirteceği kriterlere (destek miktarı, yararlanıcın yasal statüsü vs.) göre denetim raporu talep edebilir (Yasal denetim konusunda ulusal veya uluslararası kabul görmüş bir denetim kurumuna (Yeminli Mali Müşavirler/Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası veya Sermaye Piyasası Kurulunca onaylanmış Bağımsız Denetim Şirketi) mensup onaylı bir denetçi yeminli mali müşavir tarafından dış denetim). Yani herhangi bir istisna söz konusu değildir.	Başvuru Rehberi	2.1.4.Maliyetleri n Uygunluğu
7	Tarım-Turizm-Sanayi Mali Destek Programınıza Tarımsal amaçlı kooperatiflere ek olarak diğer kooperatifler de proje teklifi sunabilirler mi?	Tarım-Turizm-Sanayi Mali Destek Programı kapsamında sadece ilgili kanun ile kurulmuş olan tarımsal amaçlı kooperatifler uygun başvuru sahibidir.	Başvuru Rehberi	2.1.1
8	Kooperatifler Tarım-Turizm-Sanayi Programı kapsamında uygun başvuru sahibi midir?	<p>Evet, ancak Tarım-Turizm-Sanayi Mali Destek Programı kapsamında hazırlanan Kâr Amacı Gütmeyen Kurumlara Yönelik Başvuru Rehberinde Bölüm 2.1.1 "Başvuru Sahiplerinin Uygunluğu: Kimler Başvurabilir?" kısmında belirtildiği gibi bir kooperatifin proje teklifi sunabilmesi için 'tarımsal amaçlı' olması gerekmektedir. Bununla beraber kooperatiflerin, kâr amaçlı kurulmadıklarını ve bu amaçla hareket etmediklerini ispatlamaları gerekmektedir. Bu amaçla kooperatiflerin aşağıdaki belgelerden birini başvuru esnasında sunmaları gerekmektedir.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Kooperatifin ortaklara gelir gider farkının dağıtılmayacağına dair hükmün bulunduğu Kooperatif Tüzüğü2. Gelecek 5 yıl boyunca kooperatif ortaklarına gelir gider farkının dağıtılmayacağına dair kararın yer aldığı Genel Kurul kararı	Başvuru Rehberi	2.1.1